

Міністерство освіти і науки України
Коломийський індустріально-педагогічний фаховий коледж

Затверджую

Голова приймальної комісії

Микола Вінтоняк
Микола Вінтоняк

ПРОГРАМА співбесіди з
української мови для вступу на
перший курс навчання

освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»
на основі базової загальної середньої освіти та кваліфікованого
робітника

у 2026 році за спеціальностями:

- 4 «Середня освіта» (Технології),
- 5 «Професійна освіта» за спеціалізаціями:
 - «Будівництво та зварювання»,
 - «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»,
 - «Транспорт»

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з одного предмету (Українська мова) програми підготовки базової загальної середньої освіти.

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

- Правильно писати слова з вивченими орфограмами;
- Знаходити й виправляти орфографічні помилки;
- Визначати в словах дзвінкі, глухі, тверді, м'які, шиплячі приголосні;
- Визначати звукове значення букв у слові;
- Визначати спосіб творення слів;
- Знати лексику української мови;
- Розрізняти синоніми, омоніми, антоніми, пароніми, однозначні та багатозначні слова, пряме й переносне значення слів;
- Розуміти і пояснювати образне значення фразеологізмів;
- Застосовувати морфологічні норми української мови;
- Вміти ставити розділові знаки за допомогою вивчених правил у простих та складних реченнях;
- Дотримуватися норм мовленнєвого етикету.

ОБСЯГ ВИМОГ

Зміст навчального матеріалу	Вступник повинен знати, вміти
Розділ: ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ.	
<p><i>Звуки мови і звуки мовлення. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді та м'які, дзвінкі й глухі; вимова звуків, що позначаються буквами г і ґ.</i></p>	<p>Вступник: <i>визначає, що вивчає фонетика, графіка, орфоепія; розрізняє в словах тверді і м'які, дзвінкі і глухі, шиплячі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; визначає основні випадки чергування голосних і приголосних звуків; вимовляє звуки в словах відповідно до орфоепічних норм; правильно пише й обґрунтовує слова з вивченими орфограмами; знаходить і виправляє орфоепічні та орфографічні помилки на вивчені правила; розрізняє у словах і словосполученнях явища уподібнення, спрощення, чергування; вимовляє приголосні звуки відповідно до орфоепічних норм; правильно пише слова з вивченими орфограмами й обґрунтовує їх; користується словником іншомовних слів; знаходить і виправляє орфоепічні й орфографічні помилки на вивчені правила.</i></p>
<p><i>Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї.</i></p>	
<p><i>Склад. Наголос. Орфоепічний словник і словник наголосів. Вимова наголошених і ненаголошених голосних. Ненаголошені голосні [e], [ɛ], [o] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом.</i></p>	
<p><i>Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.</i></p>	

Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків (практично). Чергування [о] – [а], [е] – [і], [е] – [и]; [о], [е] з [і]; [е] – [о] після [ж], [ч], [ш]; [и], [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів; [г], [к], [х] – [ж], [ч], [ш] – [з´], [ц´], [с´].
 Основні випадки чергування у – в, і – й.

Орфоенія. Вимова префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, воз-, пре-, при-, прі- та інших, а також їх правопис.

Позначення м'якості приголосних на тисьмі буквами ь, і, є, ю, я.
 Сполучення -ьо, -йо-.
 Правила вживання м'якого знака.
 Правила вживання апострофа.
 Правильна вимова та написання слів з апострофом.
 Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збіг однакових приголосних звуків.
 Написання слів іншомовного походження: и, і, м'який знак та апостроф; подвоєння букв у словах іншомовного походження.
 Словник іншомовних слів.

Основні правила переносу слів, вживання великої літери.

Вступник: *засвоює* правила використання м'якого знака та вживання апострофа; *розрізняє* подвоєння та подовження приголосних; *виконує* словникові роботи та тестові завдання; *користується* словником іншомовних слів.

засвоює основні правила переносу слів, вживання великої літери та застосовує їх на практиці.

Розділ: ЛЕКСИКА І ФРАЗЕОЛОГІЯ.

Лексичне значення слова.
 Однозначні й багатозначні слова. Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях. Загальноновживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, діалектні, професійні слова і терміни.

Групи слів за значенням:
 синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.

Вступник:
знає, що вивчає лексикологія і фразеологія; *визначає* належність слів до певної лексичної категорії: однозначні й багатозначні, загальноновживані (нейтральні) і стилістично забарвлені слова, групи слів за значенням, фразеологізми, а також їхню роль у тексті; *пояснює* значення відомих слів, їхнє походження, значення фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів; *добирає* з-поміж синонімів, антонімів, фразеологізмів найбільш відповідні контексту; *редагує* тексти з лексичними помилками.

<p><i>Фразеологізми.</i> Поняття про фразеологізм, його лексичне значення. Джерела українських фразеологізмів. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів.</p>
<p><i>Групи слів за їх походженням:</i> власне українські й запозичені (іншомовного походження).</p>
<p><i>Активна і пасивна лексика</i> української мови: застарілі слова (архаїзми й історизми), неологізми.</p>

Розділ: БУДОВА СЛОВА. СЛОВОТВІР

<p>Корінь, суфікс, префікс і закінчення, основа – значущі частини слова. <i>Змінювання і творення слів.</i> Твірна основа. Основні способи словотворення: морфологічний (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний,</p>	<p>Вступник: <i>виділяє</i> у слові закінчення, корінь, префікс, суфікс та основу; <i>розрізняє</i> форми слова і спільнокореневі слова; <i>знає</i> основні способи словотвору; визначає способи творення слів; <i>уміє</i> самостійно утворювати нові слова вивченими способами.</p>
--	---

<p>безафіксний, складання основ (або слів); неморфологічний (перехід слів з однієї частини мови в іншу).</p>	
<p>Творення складноскорочених слів.</p>	

Розділ: МОРФОЛОГІЯ. ОРФОГРАФІЯ.

<p>Іменник : загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p>	<p>Вступник: <i>знає</i>, що вивчає морфологія; морфологічні ознаки іменника, його синтаксичну роль; особливості відмінювання іменників; <i>визначає</i> рід, число, відмінки іменників, відміни та групи (тверду, м'яку, мішану), а також іменники поза відмінами; <i>використовує</i> відмінкові закінчення іменників чоловічого роду другої відміни на -а (-я), -у (-ю); <i>утворює</i> відмінкові форми іменників кличного відмінка у звертанні; називного множини, орудного однини, родового множини; <i>уміє</i> відрізнити правильні форми від помилкових.</p>
<p><i>Іменники</i> — назви істот і неістот, загальні та власні.</p>	
<p><i>Рід іменників.</i> Іменники спільного роду. Рід невідмінюваних іменників</p>	
<p><i>Число іменників.</i> Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини.</p>	
<p><i>Відмінювання іменників.</i> Поділ іменників на відміни та групи.</p>	
<p>Букви <i>-а (-я), -у (-ю)</i> у закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни.</p>	

<i>Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.</i>	
<i>Уживання відмінкових форм іменників; кличного відмінка у звертанні (земле, Василю, Олено, добродію, батьку).</i>	
<i>Синоніміка деяких відмінкових закінчень: купив сіль (солі), хліб (хліба), твого ім'я (імені), пас ягнята (ягнят).</i>	
<i>Правила правопису складних іменників (разом, окремо, через дефіс).</i>	<i>вивчає основні правила правопису складних іменників; виконує словникові та тестові завдання.</i>
Прикметник: Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Вступник: <i>визначає</i> морфологічні ознаки прикметника, його синтаксичну роль; <i>знаходить</i> прикметники в реченні; морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; <i>розпізнає</i> розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні), <i>відмінює</i> прикметники твердої і м'якої груп; <i>утворює</i> правильно форми вищого і найвищого ступенів порівняння якісних прикметників; <i>відрізняє</i> правильні форми від помилкових.
<i>Групи</i> прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні.	
<i>Ступені</i> порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста і складена форми)	
<i>Відмінювання</i> прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників.	
Прикметники твердої і м'якої груп, особливості їх	

відмінювання.	
<i>Правила правопису складних прикметників (разом, окремо, через дефіс).</i>	<i>вивчає основні правила правопису складних прикметників; виконує словникові та тестові завдання.</i>
Числівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.	Вступник: <i>знає</i> загальне значення числівника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль у реченні; <i>знаходить</i> числівники в тексті; <i>визначає</i> їх граматичні ознаки; <i>утворює</i> і <i>вживає</i> правильно відмінникові форми числівників; <i>поєднує</i> правильно числівники з іменниками, застосовує правила правопису на письмі; <i>відрізняє</i> правильні форми числівників від помилкових
<i>Відмінювання</i> , творення та правопис складних числівників. Особливості відмінювання. Поєднання числівника з іменником.	

<p>Займенник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням, їх відмінювання та правила правопису складних слів.</p>	<p>Вступник: <i>знає</i> значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль займенника; <i>знаходить</i> займенники в тексті, правильно пише складні слова; <i>відмінює</i> всі розряди займенників; <i>відрізняє</i> правильні форми займенників від помилкових.</p>
<p>Дієслово: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p>	<p>Вступник: <i>знає</i> загальне значення дієслова, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль; <i>знаходить</i> дієслово в реченні; <i>визначає</i> його форми, граматичні ознаки, належність дієслова до певної дієвідміни, види, часи та способи дієслів.</p>
<p>Форми дієслова: неозначена форма, особові форми, безособові форми на <i>-но, -то</i> (загальне ознайомлення). Неозначена форма (інфінітив) та особові форми.</p>	
<p>Дієвідміни. Види дієслова (доконаний і недоконаний).</p>	
<p>Часи дієслова.</p>	
<p>Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Безособові дієслова.</p>	
<p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p>	<p>Вступник: <i>знає</i> значення дієприкметника, його морфологічні ознаки, синтаксичну роль, <i>уміє</i> утворювати активні та пасивні дієприкметники.</p>
<p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p>	<p>Вступник: <i>знає:</i> загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієприслівника, <i>уміє</i> утворювати дієприслівники доконаного й недоконаного видів.</p>
<p>Правила правопису часток <i>не, ні</i> - з дієсловами, дієприкметниками, дієприслівниками.</p>	<p><i>уміє</i> практично застосовувати правила правопису часток <i>не-, ні-</i>.</p>
<p>Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p>	<p>Вступник: <i>знає</i> загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль прислівника;</p>
<p>Розряди прислівників, ступені порівняння прислівників, способи їх творення.</p>	<p><i>визначає</i> його граматичні ознаки; <i>уміє</i> утворювати ступені порівняння.</p>
<p>Основні правила правопису складних прислівників.</p>	<p><i>використовує</i> на практиці правила правопису складних прислівників разом, окремо, через дефіс.</p>

<p>Службові частини мови: прийменник, сполучник, частка, їхні розряди та роль у словосполученнях і реченнях, основні правила правопису. Вигук як особлива частина мови, розділові знаки у ньому.</p>	<p>Вступник: <i>відрізняє</i> службові частини мови: прийменники, сполучники, частки; <i>знаходить</i> вигуки в реченні, відрізняє їх від службових частин мови; <i>використовує</i> правила правопису під час виконання словникових та тестових завдань.</p>
<p>Розділ: СИНТАКСИС. ПУНКТУАЦІЯ.</p>	
<p><i>Словосполучення і речення.</i> <i>Способи зв'язку слів у словосполученні.</i> <i>Типи словосполучень.</i></p>	<p>Вступник: <i>розрізняє</i> головне і залежне слово у словосполученні; <i>визначає</i> типи словосполучень за належністю головного слова до певної частини мови, способи зв'язку слів (узгодження, керування, прилягання), речення різних видів, правильно ставить розділові знаки. <i>Розрізняє</i> речення різних видів: за метою висловлення, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою.</p> <p><i>правильно ставить</i> розділові знаки при однорідних членах речення та обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> і <i>виправляє</i> помилки на вивчені правила; <i>правильно інтонує</i> речення з однорідними членами.</p>
<p><i>Речення.</i> Порядок слів у реченні. Головні та другорядні члени речення. Односкладні та неповні речення, розділові знаки у них.</p>	
<p><i>Тире</i> між підметом і присудком.</p>	
<p>Дієприкметниковий, дієприслівниковий та порівняльний звороти, розділові знаки при них.</p>	
<p>Речення з однорідними членами <i>Однорідні члени речення</i> (із сполучниковим, безсполучниковим і змішаним зв'язком).</p>	
<p><i>Однорідні й неоднорідні означення.</i></p>	
<p><i>Узагальнювальні слова</i> в реченнях з однорідними членами.</p>	
<p><i>Правотис.</i> Кома між однорідними членами речення. Двокрапка і тире при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.</p>	
<p>Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями) Звертання непоширені й поширені. Вставні слова (словосполучення, речення).</p>	<p>Вступник: <i>знаходить</i> звертання, вставні слова (словосполучення, речення) у реченні; <i>аналізує й оцінює</i> виражальні можливості речень із звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями) в тексті; <i>правильно ставить</i> розділові знаки у звертаннях, вставних словах (словосполученнях, реченнях) та</p>
<p><i>Правотис.</i> Розділові знаки у</p>	

звертанні і вставних словах.	обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> та <i>виправляє</i> помилки на вивчені пунктуаційні правила.
<p>Речення з відокремленими членами. Поняття про відокремлення. Відокремлені другорядні члени речення (у тому числі уточнювальні).</p>	<p>Вступник: <i>знаходить</i> відокремлені та невідокремлені, уточнювальні члени речення; <i>правильно розставляє</i> розділові знаки у вживанні відокремлених означень, прикладок, додатків, обставин та уточнювальних членів речення та обґрунтовує їх.</p>
<p><i>Правапис.</i> Розділові знаки у відокремлених членах речення.</p>	
<p>Складне речення і його ознаки. Складні речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком.</p>	<p>Вступник: <i>розрізняє</i> структурні відмінності простих і складних речень, складних речень із сурядним і підрядним зв'язком; <i>знаходить</i> у тексті складносурядні речення; <i>визначає</i> види складних речень (сполучникові й безсполучникові), засоби зв'язку між частинами речення у складному, межі частин у складному реченні, кількість граматичних основ у ньому; <i>правильно ставить</i> розділові знаки між частинами складносурядного речення й обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> і <i>виправляє</i> пунктуаційні помилки на вивчені правила.</p>
<p>Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.</p>	
<p><i>Правапис.</i> Розділові знаки між частинами складносурядного речення.</p>	
<p>Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних речень.</p>	<p>Вступник: <i>знаходить</i> складнопідрядне речення у тексті, у тому числі з кількома підрядними частинами; <i>визначає</i> головну і підрядну частини, види складнопідрядних речень; <i>розрізняє</i> сполучники і сполучні слова; <i>правильно ставить</i> коми між частинами складнопідрядного речення й обґрунтовує їх; <i>знаходить</i> і <i>виправляє</i> помилки на вивчені правила.</p>
<p><i>Правапис.</i> Розділові знаки між головною і підрядною частинами складнопідрядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.</p>	
<p>Безсполучникове складне речення Сміслові відношення між частинами безсполучникового складного речення.</p>	<p>Вступник: <i>знаходить</i> безсполучникові складні речення; <i>визначає</i> його основні ознаки, сміслові відношення між частинами безсполучникових складних речень; <i>правильно ставить</i> розділові знаки (кому, двокрапку, крапку з комою, тире) між частинами безсполучникового складного речення й обґрунтовує їх.</p>
<p><i>Правапис.</i> Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.</p>	
<p>Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.</p>	<p>Вступник: <i>знаходить</i> у тексті складне речення з різними видами зв'язку; <i>правильно розставляє</i> в них розділові знаки й обґрунтовує їх.</p>

<i>Правопис.</i> Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.	
Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб передачі	Вступник: <i>знаходить</i> речення з прямою і непрямою мовою, з цитатами, репліками діалогу; <i>визначає їхні особливості, виражальні можливості;</i>
чужої мови. Діалог.	<i>правильно ставить</i> розділові знаки у прямій мові, цитаті, діалозі й обґрунтовує їх; <i>замінює</i> пряму мову непрямою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

Співбесіда оцінюється за шкалою 200 балів. Мінімальна кількість балів для участі в конкурсі 120 балів. Завдання з співбесіди складені у вигляді тестів.

Результатом співбесіди є одна позитивна оцінка або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

1. Дудка О.О., Шевелева Л.А. Український правопис. Практикум. 5-11 класи. - В-во «Гімназія», 2011.
2. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: Підручник (рівень стандарту). - В-во: «Генеза», 2017.
3. Козачук Г.О. Українська мова для Вступників: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 2007.
4. Пентилюк М.І., Гайдаєнко І.В. Українська мова: Підручник. - К.: Освіта, 2009.
5. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2007.
6. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 кл. - К.-:Грамота, 2018.
7. Авраменко О. Українська мова (рівень,стандарту): підручник для 11 кл. - К.-:Грамота. 2019.